

střída 28. října 120 předplatné: 232521

DIVADLO PETRA BEZRUČE

OSTRAVA

PATRONEM:

ing. arch. LIANA JANÁČKOVÁ starostka
obvodu ostrava-mariánské ho

premiéra: 30.4.1993 třída 28.říj

arostka městského
nské hory. hulváky

JEAN ANOUILH

ARDELA

SPONZOR: MINOLTA

Člověk je v každodenním životě zaplavován spoustou různých slov. Útočí na nás z knih, novin, časopisů, rozhlasu i televize, jsou jich desítky, stovky, tisíce. Pod tímto tlakem se pak často stane, že některá z nich bereme jako zcela automatickou součást komunikace, aniž bychom se hlouběji zamýšleli nad jejich obsahem. K takovým patří i slovo LÁSKA. Nevěříte? Zkuste se tedy na chvíli zamyslet a vytvořit vlastní definici lásky. Co to vlastně je? Možná vám to půjde snadno, ale asi to nebude tak jednoduché, jak by se mohlo na první pohled zdát. Pro zajímavost se můžeme podívat, jak se s takovou definicí vyrovnaly některé slovníky a encyklopedie. Ottův slovník naučný říká: "Láska jest jméno pro celou řadu složitých jevů duševních, jimž je společná snaha učiniti něco stálým zdrojem libosti"; Slovník spisovného jazyka českého pak praví: "Láska je vřelý cit náklonnosti, přichylnosti, obliby". Sami uznáte, že jsou to vysvětlení neúplná a zjednodušující. Postrádají rozměr subjektivního individuálního prožitku, zkrátka, jsou příliš akademická. Proti slovníkovým heslům bychom mohli postavit celou řadu citací výroků známých osobností. Nejsou to definice v pravém slova smyslu, přesto se z nich dovíme o lásce víc než ze slovníku, protože jsou úzce spojeny se životem. Jejich nevýhoda je v tom, že lásku nenazírají komplexně. Vypadá to, že postihnou všechny rozměry lásky ve zkratce asi nedokážeme.

O lásce toho bylo vyřčeno a napsáno mnoho; hýbala dějinami lidstva, stála u zrodu celé řady válek, na druhé straně se díky ní mnoha sporům předešlo. Stala se oblíbeným tématem děl výtvarníků, hudebníků, básníků, prozaiků i dramatiků celého světa. Od nepaměti vstupuje láska do našich životů, kříží nám cestu a ovlivňuje naše bytí. Člověk začal rozeznávat bezpočet druhů lásek - lásku k někomu, lásku k něčemu, lásku na první pohled, sebelásku, opičí lásku, neopětovanou lásku, první lásku, platonickou lásku, mateřskou lásku, a tak dále a tak dále. Jedno však mají lásky společné, podléhají společenské konvenci. Přiznejme si, že lásku většinou spojujeme s něčím krásným a pokud je tato představa narušena, začínáme se na ni dívat přinejmenším opatrně a rozpačitě. Takový postoj je zřetelný i v samotném jádru výpovědi Anouilhovy Ardély. Představa, že lásku

prožívají dva fyzicky znetvoření lidé, je pro jejich okolí pobuřující. Přitom ti, kteří si osobují právo o nepřijatelnosti takové lásky rozhodovat, již dávno ztratili schopnost opravdově milovat. Jinými slovy,

JEAN ANOUILH ARDÉLA

PŘEKLAD: EVA BEZDĚKOVÁ

REŽIE: JOSEF JANÍK

SCÉNA A KOSTÝMY:
MARTA ROSZKOPFOVÁ

SCÉNICKÁ HUDBA: JIŘÍ BULIS J. H.

GENERÁL MILOSLAV ČÍZEK

HRABĚ VLADIMÍR ČAPKA

HRABĚNKA KATEŘINA KREJČÍ

VILLARDIEU VÍTĚZSLAV KRYŠKE

MARIE KRISTINA
MARTA ONDRÁČKOVÁ J. H.

(ALTERNACE)

KATEŘINA KULOVÁ J. H.

NICOLAS IVO HRBÁČ

NATÁLIE DANA SEDLÁKOVÁ

AMÉLIE VĚRA JANKŮ

ADA DANUŠE ONDRÁČKOVÁ

TOTO RICHARD BARTÁK J. H.

ALTER.

PETR POLÁK J. H.

HRBÁČ JAN BARTÁK J. H.

INSPICE: JARMILA PAULEROVÁ

NÁPOVĚDA: MARTA VESELÁ

JEAN ANOUILH (1910 - 1987) - JEDNA Z

NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH OSOBNOSTÍ SVĚTOVÉHO DRAMATU XX. STOLETÍ. VE SVĚTVORBĚ SE PŘIHLÁSIL K TRADICI

Láska je láska, když kluci choděj s holkama...

ČESKÁ PÍSEŇ

1. pol. 90 let XX. stol.

My říkáme láska, ale on to je celý zástup citů, ani je v tom houfu nemůžeme všechny rozeznat

KAREL ČAPEK

Teprve když jsme našli lásku, víme, co jsme v životě postrádali

JOHN RUSKIN

Milovat, to není jen pohled věnovaný jeden druhému, znamená to dívat se společným směrem

ANTOINE de SAINT-EXUPÉRY

Milovat, to neznámá jenom lásku, to je především pochopení

FRANCOISE SAGANOVÁ

Lásku nelze vyléčit žádnou bylinou

PUBLIUS OVIDIUS NASO

Láska sílí z podvýživy a umírá na přesycenost

ALFRED de MUSSET

Láska je příliš cenná, než aby se ztrácela

ALFRED TENNYSON

Zamilovaní jsou blázni

PLAUTUS

Láska je především jiným sebeobětováním

JEAN ANOUILH

krásným a pokud je tato představa narušena, začínáme se na ni dívat přinejmenším opatrně a rozpačitě. Takový postoj je zřetelný i v samotném jádru výpovědi Anouilhovy Ardély. Představa, že lásku

prožívají dva fyzicky znetvoření lidé, je pro jejich okolí pobuřující. Přitom ti, kteří si osobují právo o nepřijatelnosti takové lásky rozhodovat, již dávno ztratili schopnost opravdově milovat. Jinými slovy, společnost ráda vidí a podporuje lásku vkusnou, míru vkusu si ovšem určuje sama. Nepokoušejme si nalhávat, že se nás toto pravidlo netýká. Platilo u nás vždy a platí i dnes. Příkladů by se našla celá řada, nejnápadnějším z nich je osud videoklipu písničky Láska je láska. Ten přináší pohled na lásku z jiného úhlu, než by se slušelo, a tak přes veškerou popularitu, nápaditost řešení, umělecké kvality a upřímnost výpovědi musel být stažen z televizních obrazovek. Je těžké pochopit, co národ na této písni tolik pobuřuje, zvláště pak dnes, kdy je lidem denně dodáváno obrovské množství nevkusností až do bytu prostřednictvím různých zábavných pořadů a reklam. Nemá smysl ani pátrat po tom, kdo takový zákaz vydal. Je to zřejmě v "zájmu společnosti" a společnost je tvořena každým z nás. Proto bychom všichni měli začít sami u sebe a zamyslet se nad - mohla by následovat spousta slov apelujících na naši morálku a nutících k přemýšlení. Byla by ovšem zbytečná, překrývala by se totiž se sdělením Anouilhovy hry, kvůli které jste dnes do divadla přišli.

VEDOUcí KOSTÝMNÍ VÝROBY:

MARIE DOPITOVÁ

JEVIŠTNÍ MISTR:

JAN BARTÁK

MISTR OSVĚTLENÍ:

JIŘÍ KOS

VLÁSENKY:

JARMILA OBORÁKOVÁ

REKvizITY:

SYLVIE KAMÍNKOVÁ,
JANA KOZELSKÁ

MISTR ZVUKU:

PAVEL GIERTL

PROGRAM VYDALO DIVADLO PETRA BEZRUČE

ŘEDITEL DIVADLA: OTAKAR PRAJZNER

VÝTVARNÉ ŘEŠENÍ: MARTA ROSZKOPFOVÁ

**VEŠKERÁ PRÁVA K PROVOZOVÁNÍ TOHOTO DÍLA
ZASTUPUJE DILIA PRAHA - NEPRODEJNÉ**

JEAN ANOUILH (1910 - 1987) - JEDNA Z

NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH OSOBNOSTÍ SVĚTOVÉHO DRAMATU XX. STOLETÍ. VE SVĚTVORBĚ SE PŘIHLÁSIL K TRADICI FRANCOUZSKÉHO DIVADLA A NEPŘÍMO NAVÁZAL NA DÍLO MOLIEROVO, MIRVAUXOVO ČI GIRAUDEAUXOVO. BYL TO AUTOR NEUVĚŘITELNĚ PLODNÝ, PRVNÍ SCÉNÁŘ NAPSAL V DEVATENÁCTI LETECH A OD TĚ DOBY PŘICHÁZEL TĚMĚŘ KAŽDOROČNĚ S NOVOU HROU. NEJČASTĚJŠÍM TÉMATEM JEHO HER JE VZPOURA INDIVIDUA PROTI ZAVEDENÉMU ŘÁDU. DĚJE SVÝCH DRAMAT S OBLIBOU SITUOVAL DO FRANCOUZSKÉ VYŠŠÍ SPOLEČNOSTI POČÁTKU NAŠEHO STOLETÍ (CESTUJÍCÍ BEZ ZAVAZADEL, VALČÍK TOREADORŮ), V LETECH KOLEM II. SVĚTOVÉ VÁLKY PARAFRÁZOVAL ÚSPĚŠNĚ NĚKOLIK ANTICKÝCH TRAGÉDIÍ (ANTIGONA, EURYDIKA), V PADESÁTÝCH LETECH SE ČASTO OBRACEL DO HISTORIE (SKŘIVÁNEK, TOMÁŠ BECKET ANEB BOŽÍ ČEST). SVĚ HRY SÁM DĚLIL NA ČERNÉ (KRUTÉ ŠTĚSTÍ, ROMEO A JANA) A RŮŽOVÉ (PLES ZLODĚJŮ) PODLE TOHO, V JAKÉM TÓNU JSOU VEDENY. DOKONALE OVLÁDL TEORII KOMEDIE I TRAGÉDIE A DOKÁZAL SVÝCH ZNALOSTÍ VYUŽÍT PŘI PRÁCI S FORMOU, DO PŮDORYSU KLASICKÉ KOMEDIE ČASTO VKLÁDAL TRAGICKÉ PRVKY, A TÍM DOSAHOVAL ZVLÁŠTNÍHO ÚČINKU, KTERÝ JE PATRNÝ V ŘADĚ TAKZVANÝCH HER SKŘÍPAVÝCH (NĚKDY TĚŽ OZNAČOVANÝCH JAKO HRY RŮŽOVĚ ČERNÉ), KE KTERÝM PATŘÍ I ARDÉLA.

Zamilovaní jsou blázni

PLAUTUS

Láska je především jiným sebeobětováním

JEAN ANOUILH

Láska má jednoho nepřítele, a tím je život

JEAN ANOUILH

Láska, to je štěstí, které si dáváme navzájem

G. SANDOVÁ

Lépe je být smutný s láskou než veselý bez ní

JOHANN WOLFGANG GOETHE

Láska je jako děcko, touží po všem, co má na očích

WILLIAM SHAKESPEARE

Kdo vášnivě miluje, nežije již v sobě samém, nýbrž v milované bytosti

ERASMUS ROTTERDAMSKÝ

Milovat znamená trpět, nemilovat pak zemřít

HIPPOLYTE TAINÉ

Někteří uzavírají dvojspolek proti světu a své zdvojené sobectví pokládají za lásku

E. FROMM

Luna a láska, když nerostou, ubývají

PORTUGALSKÉ PŘÍSLOVÍ